

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej . . . K 30— celo leto naprej . . . K 34—

pol leta . . . K 15— za Ameriko in vse druge dežele:

četrt leta . . . K 7-50 celo leto naprej . . . K 40—

na mesec . . . K 2-50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakka.

Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan svezter izvenredne vrednosti in prazniške.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visoko, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vln., dvakrat po 7 vln., trikrat po 6 vln. Poslano (enak prostor) 16 vln., parte in zahvale (enak prostor) 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu.

Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . K 28— četrt leta . . . K 7—

pol leta . . . K 14— na mesec . . . K 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Italijanski umik proti Piavi.

Naše čete dosegle Livenco.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. novembra. (Kor. urad.) Italijanski bojišče. Italijani se povsem umikajo proti Piavi. Naše zasledovalne operacije potekajo po načrtu. Obsežno skupno delovanje avstro-ogrskih čet je priložilo jugozapadno Tolmezza nekaj tisoč Italijanov, da so se vdali.

Na vzhodu in Albaniji nič pomembnega. — Šef gen. štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 7. novembra. (Kor. urad.) Italijanski bojišče. V gorovju in v beneških ravninah sovražnik nadalje zasledujemo. Nekaj tisoč vjetnikov je bilo pripeljanih nazaj. — v. Ludendorff.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 7. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana zvečer: Zasledovanje napreduje ugodno. Čete so dosegle Livenco. Zopet je bilo pripeljanih več tisoč vjetnikov.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 7. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad razglasi 7. novembra zvečer:

Na posameznih odsekih flandrske fronte zvišano topovsko delovanje. V Sundgavu krajevni boji pri Amerzweilerju in Heidweilerju.

V beneški ravnini smo dosegli zasledovanje črto Livence. Več tisoč vjetnikov.

Kumiku s Tilmenta. Iz vojnih poročil: Odlični del uspeha pri sunku preko Tilmenta pripada med Pincano in Osoppo c. in kr. četam. Ena divizija je izvedla nalogo: forenirati reko na pravem prelohu, ob železniškem mostu v Korninu. Italijani so bili močno razstrelili. Jako težka je bila naloga, kajti voda je bila narastla in italijanska artiljerija je streljala sem in tja. Moč za mostom je šel čez šibečo se bvo. Nekateri oddelki pa so se kar vrgli v vodo in se držali ob številnih otokih. Na zapadnem bregu so skušali Italijani ustaviti naše junake ali opravili niso nič. Italijani so se morali umakniti kljub močnim trnjam San Rocco in Forgaria. Sovražnik se je skušal držati na več krajih desnega brega Tilmenta, toda nikjer mu ni uspelo. Veliki oddelki italijanski so bežali dalje in pustili za seboj svoj tren. Povsod so videli sledovi naglega umika. Mostovi so razstreljeni, vozovi in mrtvi konji leže v vodi. Civilno prebivalstvo, kolikor ga je ostalo, se kaže zmagovalec prijazno, samo v Manjanu so streljali na patrulje. Mesto Humin je zavzel graški nadporočnik Hinterhofer s tremi možmi.

Italijanska stotinja na glavnem trgu se je kratkoma udala. Prehod nemških in avstro-ogrskih čet armade generala Belowa se je izvršil vzporedno s tokom reke. Naši kritični četah, se je mogel izvršiti v dobrem redu. Tekom včerajšnjega dne in noči so bombardirala naša letala in vodljivi zrakoplovi ponovno in v velikim učinkom sovražne bojne sile, ki so gradile mostove ali šle preko Tilmenta. Naši letalci so zbili štiri sovražne aparate.

K avstro-nemški ofenzivi na italijanski fronti.

»Neue Zürcher Zeitung« izjava: Ko se je govorilo o avstrijski gorski ofenzivi, ki se je bila poskušala v maju 1916. na vzhodnem krilu ožje trentinske fronte na prostoru med Adido in Brento, smo opozorili tudi na operativne posledice njene posrečitve. Za vse italijanske armadne oddelke v Dolomitih, na koroški obmejni črti, v bovski kotlini in ob Soči bi moralo nastati tako ogroženje z boka in zaledja, kateremu bi se mogli odtegniti samo z umikom za Tilment, oziroma za druge rečne črte, ki od Alp tečejo v Jadransko morje. Avstro-nemška ofenziva, ki se je pričela zadnje dni oktobra, se sicer ni pojavila na trentinski fronti, kakor se je pričakovalo, ampak na drugem mestu, v julijskih Alpah in ob Soči. Dala pa je doslej podobne posledice, kakor so se

izvajale svojčas avstro-ogrski ofenzive, ker je bila v spadalno smerjo proti levemu krilu italijanske soške fronte zadeta ne samo operativno najobčutnejša, marveč tudi najmanj zavarovana stran sovražnikova. Slednja okoliščina spada med one uganke, ra katere naletimo tako pogosto pri študiju vojne zgodovine in ki se dajo težko kako drugače razlagati kakor na psihološki način. Cadornovemu vojevanju se doslej ne da očitati brezskrbnost ali celo brezmiselnost. Stalo pa je pod vtiskom skrajno neugodne mejne oblike, katerega je prevladala nekak metodična skrb, ki je hotela kordonsko vse zapahiti, kar se je moglo smatrati za sovražno izhodišče. To vjevanje pa je bilo očitno hipnotizirano po nacionalni želji, zasesti Trst, in to je provzročilo, da se je na soški fronti sredini in desnemu krilu posvečalo več pozornosti kakor levemu krilu, čeprav preko Tolmina, Boveca in Trbiža vodijo najbližje poti v Beljak in Celovec in dalje proti Dunaju. To so poti, ki so igrale veliko vlogo tudi že v starih časih. Kakor ob Dunaju, se je izvršilo tudi pred tukajšnjim avstro-nemskim infanterijskim napadom obsežno topovsko obstreljevanje, ki je na vsak način zahtevalo tedne za pripravo vsled česar je bila uganke zmanjšana odpora na italijanskem levem krilu še bolj komplicirana. Pravi infanterijski napad se je potem izvršil na način, da sta pričeli pri Bovecu avstro-ogrski, pri Tolminu nemška bojna skupina — armada Belowa — prebitje, dočim je severno in južno Gorice Boroevičeva armadna skupina svoj frontalni pritisk ojačevala. Z vzetjem Rombona in Krna pri Bovecu in Kolovrata pri Tolminu označeni prebitni sunek je zadel operativno in taktično najobčutljivejše mesto vse italijanske soške armade in je moral toliko hitreje privedi do razmahnenja s severa proti jugu in celo do ogroženja zaledja, kolikor dalje se je vzdražalo na visokih planotah severno in južno Gorice ter na vzhodni soški strani. Tako ni preostalo za italijansko armadno vodstvo nič drugega, nego popolna opustitev soške pozicije od severa proti jugu in potegnitve vseh bojnih sil najprej za Tilment. Nameravana bojna postavitev za Tilmentom temelji na več vzrokih. Prvič je tukaj naravna ovira v furlanski nižini pred sovražnim nasledujočim sunkom, drugič se je računalo na trdnjave pri Huminu (Gemoni), ki so bile zgrajene za zaporo sovražniški izhod iz beneških Alp. Končno se je moglo samo na ta način upati, da se rešijo še pravočasno od koroški fronti zlasti okoli Plekenskoga prelaza postavljene lastne armadne skupine, kajti da te niso mogle ostati v svojih dosedanjih pozicijah, je razvidno iz pohodnih smeri avstrijskih in nemških čet na Humin in Čedad. Nagel umik je bil toliko potrebniji, ker s prebitjem italijanske soške fronte je bilo odprto tudi ofenzivno gibanje Koroško krilote avstro-ogrski armadne fronte nadvojvode Evgena v južni smeri. Pod vplivom sovražnega pritiska, bočnega in frontalnega, se ni več posrečilo italijanskim armadam izprazniti soške pozicije v času, da bi se rešile sovražnika in bi mogle priti preko Tilmenta brez sovražnega učinkovanja, kar je provzročilo določke, ki spominjajo na Ulm in Sedan. Na trentinski fronti se ni nič izpremenilo. Odvisno je od vztrajanja tamkajšnjega italijanskega zapaha, ali bo mogla napovedana angleško-francoska pomoč še pravočasno poseči v boj med Piavo in Tilmentom ali pa se bo moglo zgoditi to šele za Piavo ali pa še bolj zapadno.

Kako je v Italiji.

Kaj pravijo o kraju in njegovih rodbini? Preko Konstance se poroča: O italijanski-kraljevski rodbini se sploh več ne govori. Tako je, kakor da bi Italija ne imela več svoje kraljevske rodbine. Ako se pa vendar kje v družbi imenuje kraljevo ime, se hitro sliši šabljivka »fotograf ambulant«. In vsi kažejo, kako kralj pritiska in lovi slike po fronti. Kraljica, ki je bila vseh priljubljena, ne ma-

rajo več. In tudi ne generala Cadorna, dasi je bilo to ime tesno združeno z novo Italijo. V velikih mestih pojejo verz, ki smešijo kraljico in Cadorna: »Il generale Cadorna ha detto alla regina: Se vuole veder Trieste, si compri na cartolina.« (General Cadorna je rekel kraljici: Ako hoče videti Trst, kupi si razglednico.)

Sonnino in Salandra. Pogosto ma se čuje: Dozo strihnina za Sonnino. Za Salandra pa bi bil strihnin še predober. Salandra so slavili kakor boga, ali svoj čas zanj razgretemu ljudstvu so se odprle oči in dandanašnji ga zaničujejo in preklinjajo. Njegova žena, doma iz južne Italije, je imela navado reči v svojem dialektu: mie marite e un piccolo Cavourre. Sedaj ga smešijo s tem »piccolo Cavourre«. Salandra se je sam izrazil o predolgem trajanju vojne s prirojenim ravnodušnostjo južnega Italijana: Mislim sem, da se bo vojna končala v 6 mesecih, pa sem se zmotil. »Errare humanum est«.

Spionitis. Neki vseučiliščni profesor, ki vodi veliko blazinico, je imel v gosteh zvečer prijatelje. Govorili so seveda o vojni in profesor je izrazil svoje mnenje precej odkritosrečno. Ljubenzivni gostje so ga oviadili in drugi dan je bil že klican na glavno kvesturo. Policijski ravnatelj mu je zagrozil s koncentracijskim taboriščem na Sardiniji, na kar je profesor rekel: Dobro, potem pa Vam prepustim norce. Potem so ga pustili v miru, on pa tudi svoje »prijatelje«.

Imboscati. Tako se imenujejo oni, ki se znajo odtegniti vojaški službi. Obilo jih je in tudi deserterjev. V Abruciu in na Siciliji so cel polki deserterjev. Ljudstvo jim gre na roka, oborožena sila ne more do njih. Ako kakega vjamemo, ga ne kaznujejo, marveč odpeljejo ga kratkoma na fronto, s katere skuša v prvi priliki zopet pobegniti.

Dopustov vojaštvo že dolgo časa ne dobiva. Treba posebne protekcije za dopust. Voljaki na dopustu, naveličani vojne, so govorili doma preveč po pravici in premno goji ni bilo nazaj na fronto.

Angležev mestno prebivalstvo pravi nič ne mara. Godrja nad njimi in pravi, da so ti angleški gospodje voljaki čisto navadni »imboscati«.

To so vtiski iz časa tik pred ofenzivo, ki jih je prinesel neki neutrleec. Sedaj ob italijanskem deblaku mora biti razpoloženje in presojanje ljudi in razmer strahno.

Pred novimi boji na Ruskem.

Petrograd, 6. novembra. (Kor. urad.) Agentura. Glasom poročil obstoja spor med revolucionarnim vojaškim odsekom, ki ga je pred kratkim ustvaril petrogradski delavski in vojaški svet in med generalnim štabom vojaškega okraja glavnega mesta v temle: V noči 4. novembra so prišli čelni odseki k generalnemu štabu ter zahtevali pravico, da smejo kontrolirati vse njegove ukaze in se udeleževati njegovih vojaških posvetovanj. Vrhovni poveljnik petrogradskih čet polkovnikov je to odklonil. Nato je sklical delavski in vojaški svet novo zborovanje odposlancev garnizije ter razposlal brzojavke, v katerih je sporočil vojakom, da je delavski in vojaški svet vsled odpora generalnega štaba, ki revolucionarno vojaškega odseka noče priznati, pretrgal stike in da smatra od sedaj naprej kot demokratični sovražni organizacijo. Brzojavka pravi nadalje: da se morajo čete pokoriti samo takim ukazom, ki jih je revolucionarno vojaški odsek podpisal. Obenem je izdal ta odsek oklic na vojaške delavce ter na prebivalstvo glavnega mesta, v katerem pravi, da je odsek imenoval za vojaško vodstvo v poglavitnih mestnih delih Petrograda in v okolici posebno zapne osebe in da so sklepi odseka nedotakljivi.

Provizorična vlada pa je proglasila ta oklic kot ničev. Na to je sklenil odsek pričeti z odporom proti vladi ter je postavil čete s strojnimi puškami pred svoje zbornišče. Provizorična vlada pa je sklenila, da za enkrat ne rabi sile, ker upa, da se bo dal spor mirno poravnati. Dne 5. t. m. zvečer je sklenilo plenarno zborovanje provizorične vlade smatrati odsek kot protizakonit ter je pozvalo justičnega ministra, da naj sodnijsko zasleduje člane odseka. Vojaške oblasti so bile pooblašene, da store najstrožje korake v slučaju, da bi odsek rabil silo. Dne 6. novembra zvečer se je na to spor med odsekom in provizorično vlado še znatno poostil. Z obeh strani vsled ojačenja demokratičnega elementa v generalnem štabu pričeta pogajanja so se popoldne prekinita, ker je dobil odsek sporočilo, da je vojaški gubernator Petrograda tekmo noči zbral čete v okolici glavnega mesta zlasti v Peterhofu, Pavlovku in Carskem selu. Z ozirom na to je ukazal odsek svojim četam, da se ne smejo pokoriti vladi. Še bolj se je poostil položaj, ko je Kerenski prepovedal 3 maksimalistične liste in 2 lista desnice. Proti 8. uri zvečer so oblasti ukazale podreti most med delavsko četrtjo in centrom mesta. Tako se je ustavil promet v celim mestu. Vladi zveste čete stražijo mesto.

PREDPARLAMENT.

V seji predparlamenta dne 7. t. m. je govoril Kerenski o poskusih maksimalistov

polastiti se oblasti in izzvati državljansko vojno. Izjavil je, da skuša del državljansko zaslužiti pristo voljo ruskega naroda in da groze ti ljudje obenem, da bodo odprli Nemcem fronto. Kerenski je pozval predparlament, da naj nemudoma odgovori na vprašanje, ali more vlada računati na pomoč predparlamenta. Vršilo se je na to posvetovanje.

Zunanji minister Tereščenko je v svojih izjavah glede položaja Rusije in stališča provizorične vlade izjavil med drugim tudi tole: Zelo nas boli, če se spominimo na Francosko, kjer so se v trenutku nevarnosti val razredili in vsi sloji pred bitko ob Marni združili v boju za domovino. Boli nas, če se spominimo na Anglijo, kjer se je oglasilo 5 milijonov prostovoljcev v obrambo dežele, celo podjarmljeni narodi. Boli nas, če vidimo Italijo, kjer se odpovejo celo najbolj nedostopni oficijalni socialisti z ozirom na naraščajočo nevarnost svojim zahtevam, samo da pomagajo domovini. Zato je moja dolžnost, da kličem vsem, da naj imajo boljše razumevanje za interese dežele in interese miru.

Odstop ruskega vojnega ministra.

Petrograd, 6. novembra. (Kor. urad.) Listi poročajo, da je vlada pozvala dosednjega vojnega ministra, da naj zapusti Petrograd. General Vrhovskij se je zvečer odpeljal proti jezeru Ladogi, kjer se nahaja slovit samostan. Listi mislijo, da bo imel odstop Vrhovskega za posledico važne izpremembe v vrhovnem poveljstvu.

Rusko čnomorsko brodograd.

Stockholm, 6. novembra. (Kor. ur.) Ukrajinski vojni komite v Kijevu je dobil od brodogradnega centralnega komiteja brzojavno obvestilo, da se je čnomorsko brodogradje proglasilo za ukrajinsko brodogradje. Vse križarske torpedovke in vsi parniki so razobesili ukrajinsko zastavo.

Finska.

Petrograd, 6. novembra. (Kor. urad.) Vlada je pridržala zakonskemu načrtu o političnih odnosih med Rusijo in Finsko. Finska naj ostane z Rusijo združena, vendar pa naj ima svojo lastno zakonodajno oblast. Finska je republika, ima svojega predsednika in lastni ministri svet. Ministri, ki imajo odločilno besedo o vojni in miru so skupaj za Rusijo in Finsko. Pogodbe s tujimi državami sklepa ruska vlada.

Z ostalih bojišč.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Zapadno bojišče. Skupina gim. Berolin, 7. novembra. (Kor. urad.) Ruprecht a. Na Flandrskem so se vršili včerajšnji boji. Po silnem bobnajočem ognju so nastopile rano jutraj angleške divizije od Pölkappelle do železnice Ypres-Roulers in proti vzhodni pri Becelearu in Gheluveldu k nasokoku. Severno od Pashendela je sovražnik vdrl v naše črte. V žilavi borbi smo mu vzhodni del vasi zopet iztrgali. Proti opoldnevu je peljal sovražnik zopet sveže čete v boj. Posrečilo se jim je vrzeti pri Pashendolu samo krajevno razširiti. Naša pozicija gre ob zapadnem robu vasi. Naskok na višine pri Becelearu in Gheluveldu izvršen z močnimi četami se je razbil po večini že pred našimi črtami. Sovražnika, ki je vdrl, smo v bližinskem boju premagali. Učinkovanje našega uničevalnega ognja je zadržalo pozneje se pripravljajoče napade. Na bojišču je trajal močni artiljerijski boj tja v noč. Pri ostalih armadah zapadne fronte je artiljerijsko delovanje na mnogih točkah oživel ter se je posebno stopnjevalo na vzhodnem bregu Mose in včasih v Suintgavu do največje sile.

Na vzhodnem bojišču in na makedonski fronti nikakršnih večjih bojev. — v. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

6. novembra. Na vsej makedonski fronti slabotno streljanje. V okolici Morihova in ob Strumi smo z ognjem pregnali več sovražnikov. V Dobruči malo bojnega delovanja.

TURSKO URADNO POROČILO.

6. novembra. Uspešno smo obstreljevali otok Arvad ob sirske obali. V pristanišču se nahajajoče sovražne ladje eno jadrnico, dva parnika in en parni čoln smo potopili. Parnika sta obsegala po 4000 ton. Na sinajski fronti artiljerijski ogenj. Na ostalih frontah ničesar posebnega.

Prvi lord angleške admiraltete o nemški podmorski vojni.

V svojem govoru o podmorski vojni je splošno položaj tako-le: Od početka vojne sem smo potopili 40 do 50% nemških podmorskih čolnov. Zadnje četrtletje je izgubil sovražnik toliko podmorskih čolnov kakor celo leto 1916. To je zelo zadovoljivo znamenje. Kar se tiče potopitve angleških trgovskih ladij s strani nemških podmorskih čolnov, pravi nemško uradno poročilo, da so potopili 808.000 ton ladij vseh narodnosti. Nemci pa so v resnici potopili prav malo več kakor tretjino teh ton, 6 angleških ladij in malo več kakor polovico teh ton ladij vseh držav. Zato mora skrbeti sovražnik najti drugo boljše sredstvo za dejstvo, da izostaja uspeh. Jaz pa jo lahko podam. Dojga roka angleškega brodarstva sega v globino, zato je njegova žetev manjša in številno podmorskih čolnov, ki se ne vrnejo v Nemčijo, narašča. Od početka vojne se je iz raznih vzrokov zmanjšala prostornina angleških ladij na podlagi uradnega registra pri ladjah nad 1600 ton za manj kakor 2 in pol milijona ton ali 14%. Danes so te izgube še mnogo manjše, ker dopolnjujemo izgube potopljenih ladij. Na drugi strani pa mislim na podlagi kar najboljših informacij, da Nemci danes hitreje grade podmorske čolne kakor svoj čas in da tudi še niso dosegli višja v tej industriji. Za sedanjost mislim, da nas podmorska vojna ne ogroža. Pripravi pa se moramo na vsak način na dolgo vojno. Nobenega znaka ne vidim, da bi se dala vojna skrajšati. Vsi lahko pripomemo, da se varnostno do zmagi s tem, da naše trgovske brodarje ni prisljeto k vednim vožnjam in da lahko povečamo število vojnih ladij. Leta 1917. bomo zgradili toliko trgovskih in vojnih ladij, kakor je kdaj v naših najboljših časih. Leta 1918. bo število še veliko večje. „Standard“ ladije, ki smo jih naročili, bodo obsegale en milijon ton. Graja se je, da nismo poslali svojega brodarja na pomoč ruskim zaveznikom v Vzhodno morje. Če bi vdril v Vzhodno morje, bi našli tam nemško brodarje. Treba pa je opozoriti na to, da je operacija, kakoršna bi bila vojna skozi morje oziroma, podvzete, ki zahteva mnogo časa, celo v slučaju, če za trenutek ne vstopavamo vprašanja nevtralnosti danskih otokov. Tam je treba odstraniti tudi zelo obsežna mimska polja. Vodeče ladije brodarja bi našle, ko pridejo iz velikega Belta, edino možnega prehoda, vse nemško brodarje, ki bi koncentriralo svoj ogenj na naše ladije, katere bi morale pluti prav goste druga za drugo. Nisem našel še nobenega pomorskega častnika katerekoli šole, ki bi danes zagovarjal tako podvzete. Naše brodarje v Baltičkem morju pa bi tudi kmalu oslabilo, ker bi mu bile odrezane važne zveze. Naš ruski zaveznik bi ne mogel preskrbeti našega brodarja niti s kurivom, še manj s municijo in drugimi potrebščinami. Lahko sporočim, da storimo danes za obrambo proti podmorskim čolnom mnogo več kakor smo storili pred šestimi meseci. Da celo mnogo več kakor smo mislili, da sploh moremo storiti. Meseca septembra smo na vseh atlantskih tleh spremili nad 90% vseh ladij. Odkar smo uvedli sistem „spremljave“, je bila izguba spremljanih ladij, ki so se peljale skozi ogroženo območje 1 : 200. V primeru z nemškimi brodarji nam navedem nekaj dejstev. Angleško brodarje v svojem severnem oporišču ne leži za nikakršnim obalnim obrambnim sistemom, marveč se zanaša edino le na svojo moč. Dan in noč išče angleško brodarje v Severnem morju od severa do juga in od zahoda do vzhoda. Kot dokaz, kako temeljito vrši svoje naloge, navajam, da so ladije v preteklem mesecu izvršile naravnost neverjetno veliko delo. Preiskale so vsako trgovsko ladijo, ki se je peljala v nevtralne dežele. Niti ene ladije naše brodarje ni izpustilo. Kraljevsko brodarje je obsegalo leta 1914. dva milijona tisoč ton, danes je za 71% večje. Možna je imela brodarje pred vojno 146.000, danes 390.000. V tem je vrsteta tudi zrakoplovska služba, ki šteje danes 41.000, dočim je štela začetkom vojne 7000 moč. Kadar bo prišel dan, ko bo sovražnik nudi angleškemu brodarju, po čemur hrepeni, namreč boj, ne dvomim, da bo ostalo angleško brodarje tako kar se tiče strategičnega in taktičnega vodstva, kakor tudi osebnega junaštva, na višini svojih velikih tradicij.

Wolffov urad pripominja k tem izjavam: Geddesov govor ne prinaša nikakršnih presenetelj. Na prvem mestu prinaša številke. Razlika je samo navidezna. Geddes šteje tone neto, mi jih štejemo brutto. Tudi nadaljnja njegova izjava glede novih zgradb in zaplenitev nevtralnih ladij niso pravila. Njegova trditev, da je Nemčija dosegla izgubila 40-50% svojih podmorskih čolnov, je kakor izjema na merodajnem mestu, mnogo previška. Tudi glede potopitve je zelo netočno, ker šteje le ladije 1600 ton, kakor mi pač toje kaže za njegov račun. Govori celo o izgubah meseca oktobra in to dne 1. novembra, ko vseh izgub meseca oktobra niti poznati ni mogel. Seveda mu je ljube, da se upira na manjše številke, ki so mu bile takrat šele znane. Ob koncu bi vprašali prvega lorda samo še za dve stvari. Zakaj opominja s tako vneto k največji varčnosti, v življenju in drugem uvoznem blagu, da se more lažje prosti porabi za druge bistvene potrebe entente? Zakaj ne pove javnosti izgub v registrskih tonah, če so bile izgube manjše kakor trdimo mi. Sami mu hočemo odgovoriti. To niso obziri na tajnost napram sovražniku, marveč stremenje, da bi označil izgube angleškega trgovskega brodarja vsled podmorske vojne kot čim manjše. Zlasti pa hočemo naglašati konstatcijo prvega lorda, da gre v podmorski vojni, kakor tudi sicer, za odlično preizkušnjo odločnosti in duševnih zmoglosti med obema nasprotnima sil državama.

Lord Robert Cecil o mirovnih pogojih.

V nekem razgovoru se je izrazil lord Robert Cecil o poskusu izjaviti v angleški poslanski zbornici debato o mirovnih pogojih tako-le: Neumno bi bilo govoriti o tem, kaj bi bilo storiti, če bi bila Nemčija poražena. Prvo kar moremo storiti je, da Nemčijo res porazimo. Svoje mirovne pogoje smo označili v Wilsonovi noti in pri raznih drugih prilikah. Nemčija pa ni povedala svojih pogojev in se brani odgovoriti na problem, kakšna je prihodnost Belgije. Mirovna debata pod takimi pogoji bi bila brespomembna.

Prelom s Costarico.

Monakovo, 6. novembra. Iz Newyorka poročajo: Nemški poslanik v Costarici je zapustil San Jose ter se je odpeljal s nekimi nizozemskimi ladjami v Newyork. Od preloma diplomatskih stikov med Costarico in

Nemčijo je bilval nemški poslanik še v San Joseju. Sedaj so ga od tam izgnali.

Ameriški transportni parnik potopljen. Washington, 6. novembra. (Kor. ur.) Ameriški transportni parnik „Finland“ (13.760 ton) je bil na povratku v Ameriko potopljen, toda le malo poškodovan. Porušilo se je parniku brez pomoči dospeli v neke pristanišče.

Kongres ameriških držav.

London, 6. novembra. (Kor. urad.) „Daily Chronicle“ poroča: Mehikanska vlada bo v kratkem imenovala zastopnike za kongres romanskih držav Amerike, ki se bo baje sestel januarja 1918. v Buenos Airesu, da se posvetuje o skupnem nastopu južno - ameriških republik in glede politike, ki jo naj zavzemajo napram evropski vojni. Mehika bo poslala za skupni misli svoje zastopnike na Angleško, Francosko in v Italijo.

Iz državnega zbora.

Volitve v delegacije. — V varstvo beneških Slovencev. — Torpedovka št. 11. — Akcije Jugoslovanskega kluba. — Čehi in Jugoslovani. — Berlinske konference. — Našev načrt za razrešitev jugoslovanskega vprašanja.

Dunaj, 6. novembra.

Današnja seja državnega zbora je odmerjena raznim interpelacijam in manjšim predlogom. Obiskana je precej slabo in le malo poslancev posluša govornike. Na začetku seje je naznanil predsednik dr. Gross nove velike uspehe avstro - nemških čet proti Italiji, kar je bilo pozdravljeno z živahnim odobravanjem.

Pred prehodom na dnevni red je predsednik tudi oficijelno naznanil, da bodo sklicane delegacije na 13. decembra. Volitev članov v delegacije se bo izvršila v poslanski zbornici v posebni seji najbrž prihodnji teden. Posamezne narodne skupine imajo svoje kandidate že po večini določene. Povsodi zmaguje načelo, da delegatov z ozirom na izredne razmere ni izbirati po deželah (kakor se formalno vrše delegacijske volitve), temveč da mora vsaka skupina izbrati tiste svoje člane, ki jih smatra sama za potrebne. To načelo je popolnoma prodrlo v Češkem Svazu, ki je že določil svoje kandidate, med njimi poslance Klofača, Zahradnika, Stančka, Habermanna in Körnerja, pa tudi Jugoslovanski klub se bo gotovo postavil na to edino pravilno stališče. Jugoslovani imamo letos v delegacijah 3 zastopnike (za Kranjsko, Goriško in Dalmacijo). Gotovo je, da bo klub poslal v delegacijo predvsem svojega predsednika dr. Korošca. Poleg njega bo Srb ali Hrvat zastopal Dalmacijo, za Goriško pa bo izbrati poslanca, ki bo mogel nastopiti zlasti v imenu dežele, kateri je vojna prizadejala največjo škodo.

Z ozirom na sklicanje delegacij je poslanec dr. Korošec v sporazumu s Čehi danes v proračunskem odboru preklical svoj predlog, da naj se povabita grof Czernin in baron Burian v budgetni osek. Jugoslovanski poslanci bodo imeli sedaj priliko, da v delegacijskih plenarnih sejah in v delegacijskih osekih temeljito razpravljajo o zunanji politiki, o vojaških zadevah in o bosanskih razmerah.

Jugoslovanski klub se je zavzel danes za pravice beneških Slovencev. Postavil se je na stališče, da je kot narodna delegacija upravičen in dolžan, storiti vse, da ne bodo našli rojaki, ki se sedaj nahajajo pod oblastjo avstrijskega in nemškega orožja, trpeli vsled nevede ali morda celo zlohotne okupacijske uprave. Poslanec dr. Rybář, ki je že svoj čas v enem svojih govorov ostro kritiziral razmere v Srbiji, je sestavil na ministrskega predsednika interpelacijo, ki zahteva tako okupacijsko upravo v slovenskem delu videmske province, ki bo odgovarjala narodnim razmeram. Interpelacija pravi: Jugoslovanski poslanci se boje, da nastopi avstrijska uprava tudi v okupiranem slovenskem delu videmske province v italijanski upravi, kakor se je to od nekdanj in do danes godilo na Primorskem. Kako težko je grešila svoječasno absolutistična, najhujšega policijskega duha prožeta avstrijska uprava tudi nasproti beneškim Slovincem, lahko presodimo iz dejstva, da so se ti Slovenci pri plebiscitu leta 1867. z eno samo izjemo izrekli za pripadnost k Italiji, ki so jo smatrali za zaščitnico svobode. Seveda je bilo potem njihovo razočaranje veliko. Bila bi krvava ironija, ako bi hotela avstrijska uprava nadaljevati to politiko, namesto da bi z upravo, ki se bo ozirala na narodnostno posebnost, premagala nezaupnost prebivalstva. Interpelanti zahtevajo, da se pri upravi v zasedenih slovenskih krajih porabi slovenski uradniki, učitelji in duhovniki, da se v sporazumu z zastopniki domačega prebivalstva uredi avtonomna občinska administracija, in da se mora sploh postopati človekoljubno, ne pa tako, kakor se je poročalo iz drugih zasedenih dežel. Slovenski narod je z veseljem pozdravil, da je vojna furija zapustila njegovo ozemlje, kar je ojačilo njegovo upanje, da bodo vsi slovenski kraji združeni z ostalim jugoslovanskim ozemljem. Slaba uprava bi to veselje skalila in upanje oslabilo. V tej bojazni vprašuje interpelacija, je - li ministrski predsednik voljan, opozoriti vrhovno poveljstvo na beneške Slovence.

V nemških političnih krogih se je radnje dni razmislila vest o „desertaciji“ torpedovke št. 11 v Jakin, katero so baje jugoslovanski častniki izročili Italijanom. Z merodajnejše strani se nam sporoča, da je ta vest v tej obliki povsem izkrivljena; jugoslovanski častniki pri vsaj aferi sploh niso udeleženi.

Danes popoldne se vrši plenarna seja Jugoslovanskega kluba, v kateri se bodo razpravljale razne tekoče zadeve. Klub hoče posvetiti posebno pozornost persekucijam in nasilnostim v naših krajih in bo isdelal v svrhu nabiranja dokazov poseben povis. Energичno se bo klub zavzel tudi za interese naših, od vojne opustošenih krajev in bo uvedel v tem oziru posebno akcijo.

Odnosaji med Jugoslovanskim klubom in Češkim Svazom so najpristnejši in politika obeh delegacij se giblje povsem v enaki smeri. Spoznanje, da smo navezani drug na drugega, je prodrlo povsodi in bo rodilo še nadaljnje sadove. V političnih krogih se govori, da se bo vrnil v Jugoslovanski klub tudi poslanec dr. Trešić, ki je svojčas izstopil. To bi bilo le pozdraviti. Jugoslovanski klub naj združuje vse naše narodne zastopnike, ker rabi vsakega poštenega moža.

V parlamentu danes živahno razpravljajo o pomenu posvetovanj, ki se vršijo v Berlinu pod predsedstvom samega cesarja Viljema. Tudi grof Czernin se mudi v nemški prestolnici. Te konference so morda v neposredni zvezi z mirovnim vprašanjem, gotovo pa so v zvezi s poljskim in morda še katerim drugim problemom. Nemci smatrajo, da bi se dalo sedaj takorekve s enim udarcem razrešiti celo avstrijsko narodno vprašanje; jugoslovansko n. pr. v obliki — združenja Bosne in Hercegovine s Hrvatsko. Ta načrt je preveč naiven, da bi mogel biti resen.

Jutri in pojutrišnjem bodo zborovali zborniški osek.

Vojaški dopustji za Trst.

Dunaj, 16. novembra. V današnji seji je vložil dr. Rybář še drugo interpelacijo na ministra deželne brambbe, ki zahteva, da se začne dovoljevati po 2 in polletni vojni v Italijo tudi za Trst in okolice vojaški dopusti. Že 2 in pol leta vojakji iz Trsta in okolice niso mogli posesti svojcev in izvršiti doma najnujnejša opravila, dočim so se dovoljevali dopusti vojakov, ki so tudi služili v ožjem vojnem ozemlju in celo v Pulju, je bilo to izključeno vojakom iz Trsta in okolice. Zato vprašajo:

Ali hoče Njegova ekscelencia napraviti primerne korake, da se razveljavi za Trst in okolice proglašena zapora vojaških dopustov in da se kakor hitro mogoče dovoli dopusti zlasti kmečkim posestnikom v Trstu in okolici za poljedelska dela?

Draginjska doklada učiteljem

Proračunski osek se je bavil predvčerajšnjem v vprašanem draginjskih doklad učiteljem ter je bil predlagan zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da naj da deželni zastopnik iz državnih sredstev na razpolago one vsote kot predume, ki so potrebne za draginjske doklade učiteljskemu osebju tudi onemu, ki je poklicano v vojaško službo, vpokojenemu ter vdovam in sirotam po učiteljih.

Proračunski osek.

Proračunski osek je rešil proračun v generalni debati ter pričel s specialno debato o proračunu finančnega ministrstva. Kakor poročamo na drugem mestu, je bil vložil predlog za enkratne draginjske doklade učiteljem, ki bi zahtevali 70 milijonov kron. Poslanec dr. Korošec je predlagal, da naj se ta znesek zviša na sto milijonov kron. Finančni minister baron Wimmer je izjavil, da vlada preko 70 milijonov kron ne more iti. Pri glasovanju je bil predlog pododseka s 23 glasovi proti 10 glasovom sprejet. Poročevalec v zbornici bo poslanec Teufel.

Justični osek.

Justični osek se je bavil z justičnimi zakoni, ki so prišli iz gosposke zbornice. Poročevalec dr. Offner je predlagal, da naj se priprdi sklepom zbornice glede pretrganja funkcij, glede vojaškega sodstva v slučajih, ko sodbe dne 7. julija 1917 še niso bile polnočne. V ostalem pa naj osek vstraja pri sklepanju poslanske zbornice. Končno je stavil dva predloga glede izvršitve proti civilnim osebam izrečenih vojaško sodnih kazni v civilnih ječah in obnove pred domobraskimi sodišči izvršenih razprav, oziroma presojo sodb s strani civilnih sodišč v svrhu olajšanja pretrdih kazni. Poslanec Redlich očita vladi, da v justičnih zadevah nima nobene iniciative. Justični minister dr. vitez Schauer je še enkrat opozoril, koliko se je storilo za saniranje justice in da je vlada pripravljena podpirati tudi zakon o odškodninah po krivem obsojenju. Poslanec dr. Rybář graja sedanji sistem v justici, ki se je poročil iz samih zadreg. V jugoslovanskih pokrajinah je vojaška justica tako strašno divjala, da so v očiglednem dejstvu stopila v osadje celo nasprotna med Jugoslovani in Italijani. Poslanec dr. Waldner pravi, da niso vsi Nemci v Avstriji krivi krivici, ki se se v preteklih letih dogajale.

On sam je prišel pred poljsko sodišče samo ker je bil prošil domobraskega ministra, da naj se zavzame za koroške protovoljce. Da je bil oprošten, se mora zahvaliti samo možnemu nastopu dotičnega referenta. Predlogi dr. Offnerja so bili na to neizpremenjeno sprejeti.

Imunitetni osek.

Za včeraj dopoldne je bil sklican imunitetni osek, da se posvetuje na predlog poslanca Staneka glede mandata amnestiranih poslancev. Začetkom posvetovanja sta prišla v dvorano ministrski predsednik Seidler in notranji minister Toggenburg ter konferirala z nekaterimi odsekovimi člani. Gre baje za kompromisna pogajanja. Poslanec vitez Oncul (Romun) je predlagal, da naj se prizna poslancu Burivalu mandat, dočim naj ostanejo mandati obsojenih poslancev neveljavni. Nadomestne volitve naj se zaenkrat ne razpišejo. Za ta predlog bi baje glasovali poljski zastopniki v osek. Razpravljane imunitetnega odseka se je zaradi pričeti kompromisnih pogajanj odložilo na prihodnji teden.

Odek za državna nastavljenice.

V osek za državne nastavljenice je izjavil sekcijski načelnik dr. vitez Galetki, da je vlada pripravljena dati državnim nastavljenicem in državnim uradnikom draginjske enkratne podpore v izmeri trimesečne plače. Ta izdatek bi znašal 142 1/2 milijona kron. S tem podkomite odseka državnih nastavljenic ni zadovoljen ter je zahteval uvedbo petrodbinskega razreda za nastavljenice z več kot štirimi nepreskrbljenimi otroci, kakor tudi nekaj drugih ugodnosti za kategorijo slug. Zato bi bilo treba nekaj več kot deset milijonov kron. Tudi temu je pritril finančni minister ter izrekel upanje, da odek za to ne bo zahteval zvišanja tekočih draginjskih doklad. Posvetovanja še niso končana ter je bilo pododseku naročeno, da nadaljuje pogajanja z vlado. Doklade so se določile tako: Pri letni plači od 6400 do 10.000 K enkratna podpora 380, 590, 700, 810, 920 K. Pri plači 4800 do 6400 K 370, 570, 680, 790 in 900 K. Pri plači od 3600 do 4800 K doklada 350, 470, 560, 650 in 740 kron. Pri plači od 2800 do 3600 K doklada 300, 380, 470, 560 in 650 K. Pri plači od 2200 do 2800 K doklada 250, 320, 410, 500 in 590 K. Pri plači 1600 do 2200 K doklada 180, 260, 350, 440 in 530 kron. Za praktikante, suplente, pisarniške oficijante, pisarniške pomočnike, poduradnike, slug, pomožne slug, enkratne doklade po 180, 230, 280, 330 in 380 K. Enako tudi za delavce, če so najmanj pet mesecev v državni službi. Za vpokojece pri pokojnini do 1000 K doklado 100 K, do 2000 K doklado 120 K, do 2400 K doklado 126 K. Za vdove z vdovino do 1000 K doklado 80 K, do 2000 K doklado 96 K in do 6000 K doklado 114 K. Za sirote z vzgojvalnino po 60 K doklado 40 K, za sirote slug in delavcev doklado 40 K. Odek je pozval vlado, da naj to enkratno podporo takoj izplača.

Potrjena deželna izposojila.

g Dunaj, 4. novembra.

Pravni osek je sprejel in že izdelal za zbornico poročilo in načrte zakonov za celo vrsto deželnih izposojil. Ti zakoni naj stopijo na mesto dosedanjih cesarskih naredb. Med njimi je za deželo Kranjsko načrt zakona, ki dovoljuje delne zadolžnice za konvertiranje višjih deželnih dolgov najeteje posojila v nominalnem znesku 4.400.000 kron, kakor je bil sklenil deželni zbor v sejah 27. in 28. februarja 1914 in je cesar potrdil 8. maja 1915, se morejo porabiti v svrhu koristnosnega nalažanja glavnice ustanov, glavnice zavodov pod javnim nadzorstvom, poštne hišnice, dalje pupilarni, fideikomisni in depozitni denarji, in to po borznem kurzu, toda ne nad nominalno vrednost, — za službene in trgovske kavcije. Deželni banki vojvodine Kranjske se dovolje v znišilu statutov izdane založne zadolžnice v iste svrhe, kakor zgoraj. Enako se dovolje mestni občini Trst delne zadolžnice v znesku 34 milijonov kron v znišilu sklepa mestnega sveta tržaškega z dne 1. aprila 1914 in odobreno z Najvišjim sklepom 21. novembra 1914 — in dalje delne zadolžnice v znesku 10.000.000 K z enakim sklepom in dovoljenjem.

Ti formalni predlogi pridejo v eni prihodnjih sej poslanske zbornice na vrsto. S temi zakoni bodo razveljavljene tozadevne cesarske naredbe, izdane na podlagi § 14.

Politične vesti.

Deželni odbor kranjski je pozval vse občine na Kranjskem, naj podpišejo v obilni meri sedmo vojno posojilo, da tako izkažejo zahvalo naši junaški armadi, ki je po svojih heroičnih zmagah dosegla, da je vpad zavratnega sovražnika na Kranjsko sedaj popolnoma izključen.

Avstro - ogrska banka nas obvešča, da je za stalno se obrestujoče vrednostne papirje, na katere je dosej dovoljevala posojila 75% kurzne vrednosti, zvišala tanko v svrhe po-

spšitve podpisovanja VII. vojnega posojila, na 80% kurzne vrednosti.

Avstrijski civilni guverner za Beneško. Z Dunaja poročajo: Vlada namerava v najkrajšem času v zasedeni pokrajini Italije uvesti tudi civilno upravo. Med drugimi se imenuje kot najresnejši kandidat za mesto civilnega guvernerja na Beneškem kranjski deželni predsednik Henrik grof Attems. Zadnji čas se je govorilo, da ima kranjski deželni predsednik gotove aspiracije na namestniško mesto na Tirolskem, če je pa zgorajšnja vest resnična, — so te prejšnje kombinacije gotovo propadle.

Uprava v beneški Sloveniji. Poslanec dr. Rybář je v seji poslanske zbornice dne 5. novembra interpeliral vlado glede uprave v beneški Sloveniji, ki jo misli vlada tam uvesti. Poslanec dr. Rybář svari državo, da naj ne postopa tako kruto v teh deželah, kakor je postopala naša uprava v okupirani Srbiji. Zahteval je, da naj pošlje v te kraje uradnike, učitelje in duhovnike, ki razumejo narodov jezik. Že od nekdanj je avstrijska vlada v Italiji na zelo slabem glasu. Zato so leta 1867. tudi beneški Slovenci glasovali za to, da pridejo pod Italijo. Pogubonosno in krivično bi bilo, če bi avstrijska uprava danes napela enake strune. Vzemlje, da je bilo osvobojeno slovensko ozemlje, bi se spremenilo v razočaranje, če bi uprava v teh pokrajinah taka, kakršna je bila v Srbiji in drugih okupiranih deželah.

O državnih osnovnih zakonih objavlja „Arbeiter Zeitung“ vse določbe, kako vlada na nje priše, kako so odgovorni ministri in uradniki. Ti zakoni bi bili torej dobro zavarovani, pravi, ali kako je v resnici? V resnici je tako - le: Državni osnovni zakon je tisti zakon, ki ga ni treba spoštovati, ki se ga lahko lomi, krši, prezira po volji (nach Herzenslust), ne da se je bati kake kazni. — Kako tudi drugače? Z državnimi osnovnimi zakoni so ravnali tri leta kakor z mrtvim psom, a kaj je to zločincem škodljivo? Dr. Hohenburger, ta duša Stürgkhovega ustavolomstva, ni bil voljan v „Zuchthaus“, marveč v „Herrenhaus“. Baron Handel pa, ki je imel nalogo, da je ustavolomstvo redovito pripravljati, je dobil drugo visoko službo. — Državni osnovni zakoni so torej zakoni, katerih kršilci niso kaznovani, marveč — obdarovani.

Inauguracija rektorja na praškem nemškem vseučilišču. Dne 6. novembra se je vršila na praškem nemškem vseučilišču slovesna inauguracija rektorja prof. dr. Elschmiga. Navzoči so bili namestnik, vojaški poveljnik ter zastopniki uradov in oblasti. Zaradi nekočnega postopanja nemške vseučiliške uprave so češki dijaki protestirali, kar zavljajo sedaj nemški listi kot demonstracijo. Nemški listi namreč pravijo, da so baje češki dijaki vlomili vrata iz češke univerze na galerijo nemškega vseučilišča in motili novega rektorja pri njegovem nastopnem govoru. Rektorat nemškega vseučilišča se je zaradi tega brzojavno pritožil pri naučnem ministru.

Češko narodno socijalno glasilo „Česke demokratie“ je bilo od oblasti ustavljeno.

Nemška sudetska zveza. Nemški poslanci iz Češke, Moravske in Slezije, skupaj 21 poslancev, so sklenili, sklicati nemške poslance teh dežel prihodnji tork na zborovanje, na katerem naj ustanove sudetsko zvezo.

Iz nemških strank. Poslanca dr. Stölzel in Denk sta pristopila k nemškoniacionalni zvezi. Poslanec dr. Steiner je prijavil svoj pristop k agrarni stranki.

Hrvatski sabor. Ob navzočnosti polnoštevilne vlade je bila včeraj otvorena seja hrvatskega sabora. Predsednik dr. Medaković se je v svojem govoru spominjal najnovejših zmag ter slavil hrabrost hrvatskih junakov. Na dnevnem redu je podaljšanje finančne nagodbe z Ogrsko, ki jo priporoča poslanec Simeonović - Čokić. Poslanec dr. Horvat se izreče odločno proti nagodbi. Prihodnja seja v sredo.

Frankovačka „Hrvatska“ piše pod naslovom „Slavje radi pobeđ nad Italijanom“: „Veliki i mali gradovi širom monarkije i Njemačke okitili su se zastavama, Beč, Budimpešta, Graz, Rieka, Sarajevo, Beograd, Varšava, Berlin, München, Dresden, Sofija, Carigrad — svi vijore (plapolajo) u barjaci radi veselja nad pobjedama. Čitamo po raznim novinama o tim proslavama pobjede i upravo se divimo, kako se svuda vani, izvan granice naše domovine daje vidljiva znaka ovako velikom, riedkom događaju...“ Kaj pomeni ta notica? Kaj te pike na koncu? To je denunciacija, vržena proti mestu Zagrebu; ki ni v zastavi. Ljubljana je vsa v zastavi, ali denunciacija se nam grdi. Čestitamo Zagrebu, da se je pri zadnjih volitvah tako temeljito otresel frankovcev in v gledališču pel: „Odpusti mi vse, vsem, samo ne Frankovcem.“

Slovaška zemlja. Omenili smo že, kako nameravajo Mađžari z upravnimi sredstvi še bolj zaslužiti slovaški narod ter ga do prihodnjih volitev, ki naj se izvrše po novem volilnem redu, oporoti še pitčih dosedanjih pravic. Nekako maščevanje naj bi bil ta nastop za znane zahteve Čehov po združitvi slovaških dežel s češkim kraljestvom. Jasno je, da mora taka nakana izzvati ne samo pri Čehih, marveč sploh pri vseh Slovanih najhujši odpor. Kaj bi bila Ogrska brez slovaške zemlje in brez delavnega slovaškega ljudstva. Oslabeli potomci Arpadovi so črpal v svojo silo iz zdravega slovaškega naroda. Slovaška kri je morala ople-

200-300 praznih steklenic se prodajo.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 3808

MEBLOVANA SOBA

s posvetnim vzhodom, 2 postelja v sredini mesta, eventualno z uporabo kuhinje, do odda, najraje stranki za prenočišče. 3810

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Kupi se dobro ohranjeno motorno kolo.

Ponudbe z navedbo cene, motorjevega sistema in moči „Motor 990/3808“ na upravn. »Slovenskega Naroda«. 3808

Zamaške

rabljene a vendar ne prelomljene, tudi nove kupi vsako množico po najvišjih cenah A. Landskroner, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 39. 3804

Gospodična knjigovodkinja

beli primernega dela na dom. 3805

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

STANOVANJE

sobe s kuhinjo za takoj. 3798

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Na prodaj je za vgodno ceno, radi selitve skoraj nov eleganten

LOVSKI VOZ.

Vpraša naj se: Zmorska cesta št. 2.

Več tesarjev

in mizarjev

proti dobremu plačilu sprejme ANTON STRINER, Ljubljana, Joranova ulica št. 11.

Prodaja se dobro ohranjeno, dolg zimski suknjič ozir. kožuh.

Kje, pove upravn. »Slovensk. Naroda«. 3793

Ugoden priložnostni nakup.

Lepa, dvonadstropna vegolna hiša z lepim vrtom, s 40 okni na cesto se radi družinskih namenov prodaja. Leži v Gradcu blizu glavnega kolodvora. Ponudbe in pojasnila z fotografijo sprejema in daje lastnik v Tobasovi ulici št. 25, v Ljubljani, od 1. do 3. popoldne.

Zamaške

rabljene in nove vseh vrst, kupi po najvišjih dnevnih cenah. A. Kohn, Praga, Karlin 495.

Več čevljarstev šivalnih strojev

s cilindričnim ali ploskvatim šivalom (Cylinder-Maschine, Flachstempelmaschine) iz druge roke se kupi za vodo delavca. Ponudbe za dobro ohranjene in ne preveč izrabljene stroje naj se naslovi s podatki, koliko časa da je stroj že rabljen, kje da se nahaja in kake konstrukcije da je, na pisarno Zavoda za posredovanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Vinski kamen

suhe gobe, kumano, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekovo storžje, sploh vse dožetne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vres, kupi vsako množico po najvišjih cenah veletrgovca 2482

Anton Kolenc, Celje.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristnim firnežem.

Solidna in točna postrožba.

Srbečico

hraste, izpuščaje, grinte in druge kožne nadloge odpravi hitro in sigurno Paratol, domače masilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 3.50, dvojni K 6.— Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, skatijica K 2.50. Oboje se dobi proti vpslatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VI-24. Rozsa utca 21.

„Kino Central“

v deželni gledališču.

ALWIN NEUSS

v drami iz življenja v 5 dejanjih.

Pest usode.

Visek predstavljajoče umetnosti! — Vrhunec dramatične umetnosti! — Akoravno je Alvin Neuss v vsakomur kimu velikanski — in presaga vse svoje dosežke krovače, podpiran po odlični igri svoje glavne igralkice Rosel Orla, k čemur mu obilno pripomore napeto dejanje tega veličastnega filma. Danes v gledališču ob pol 6., 7., in pol 9. zvečer in jutri v petek ob 4., pol 6. in 7. zvečer. (Jutri v petek svira ob 7. zvečer gledališki orkester.)

Hotelski sluga

se sprejme v hotel Sien v Ljubljani

Smrekovo lubje in čreslo

kupi vsako množico po najvišjih cenah Aleks. Rosenberg, Gradec, Annenstr. 22.

STROJEPISKO

veščo slovenske in nemške stenografije sprejme odrediti dr. Florijan Kukovec v Slovenski Bistrici. Nastop 15. decembra even. 1. januarja. Plača po dogovoru.

Najnovejše umetniške razglednice

po 10.—, 13.—, 15.— K a 100 komadov, slike kino-igrancev K 15.— za 100 komadov dobavila za oga razglednice M. Eisenmenger, Dunaj V., Schönbrunnerstr. 48.

Kupim dobro posušene, sušne in zdrave olupke od hrušek in jabolk

po 2 K, prefinjene (katere se zamorejo tudi v slabem vremenu na podih i. t. d. sušiti) pa po 80 v kg. Cenene ponudbe z navedbo množice in vzorci, se prosijo na trdnico Fran Kos, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Pozor!

Franc Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu, kupi vsako množico bukovih ali borovih drogov, (Svelarjev) po najvišji ceni. Kupi tudi vsake vrste okrogel les in deželne pridelke po najvišji ceni. 3635

II I Š A

v prometni ulici Ljubljane ali hiša z vrtom na periferiji se kupi. Ponudbe pod „Periferija/3772“ do 10. t. m. na upravn. »Slov. Naroda«.

BUKOV GOZD

za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem ne daleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v najem v okolici Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Polni predal št. 151. 3505

Srbečico, hraste, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Fiescha rujava mazilo“. Mali lonček K 1.60, veliki K 3.—, družinska porcija K 9.—. Z dodatkom, kako se uporablja, se naroči pri

Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko. 532

France Ogrin

Malči Ogrinova roj. Tomc

poročena.

Ljubljana, dne 6. novembra 1917.

Modni salon

Stuhly-Maschke

Židovska ulica št. 3.

Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporoča največjo izbiro finih velour-klobukov s kosmatim robom iz prvostinskih tovarov »Novega Jčiča«, kakor iz baržuna, filca in kožuho-vine, ter čepic za dame in deklice.

Popravila točno in vestno! Velika izbira žalnih klobukov. Cene razmeroma zelo nizke!

16 letni deček

želi vstopiti kot učence, začetnik v kakšno obrt, najraje za mehanika ali mesarja. 3773

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Hiša na prodaj.

Prodaja se hiša z več stanovanji in vrtom v Rožni dolini pri Ljubljani. Poizve se pri Jožefi Kumer, nadomestna bolnišnica na Viču. 3784

Izkušena trgovska

PRODAJALKA

za službo v trgovini ali pomoč pri gospodinjstvu. Nastopi takoj. 3775

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

- Blagajna -

(Wertheim) se kupi. Ponudbe na: Poštini predal št. 41, Ljubljana.

Prodaja se

- lepa oprava -

za spalnico in skoro nov pisalni stroj „Remington“. Poizve se: Rožna ulica 41, I. nadstropje, desno.

Sprejemem takoj

- odgojiteljico -

k dvema deklicama, ANETA ELSBACHER, Laški trg.

Trgovci! Gostilničarji!

KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1000 za 27 kron, Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K. Najboljše kocke za kisel-juho, 1000 kock 40 K pošilja proti povzetju ali predplačilu trdnica

IVAN UREK, Ljubljana,

Mestni trg št. 13. 3196

Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znanec pretužno vest, da je naša ljubljena žena, mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Svetlič

dne 7. novembra popoldne, po prejemu svetotajstev za umirajočo, udano v Bogu zaspala.

Pogreb bo v petek 9. novembra 1917 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 19 k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 8. novembra 1917. 3811

Zalujoči ostali.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji javlja tužno vest, da je nje mnogozaslusni ustanovitelj in predsednik, velerodni gospod

Valentin Lapajne

trgovca in posestnika

v nedeljo dne 4. novembra po dolgi in mukepolni bolezni preminil. V njem je izgubila moža, ki je skor 28 let neumorno in pošteno deloval in jo privedel do sedajnega uglednega stanja.

Slava njegovemu spominu!

IDRIJA, dne 4. novembra 1917. 3809

Odbor.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izkazali sočutje ob boleznih in smrti našega preljubega očeta, gospoda

Andreja Magaina

posesnika v Dol. Vranah pri Divači.

Posebno se zahvaljujemo: prečastitim gg. duhovnikom, gg. pevcem iz Barke, gosp. Novaku za poslovljni govor ter vaškim gospodičnam in sploh vsem, ki so spremlili pokojnika na zadnji poti.

DOLENJE VREME pri DIVAČI, dne 6. novembra 1917.

3800

Zalujoči ostali.

Podpisujte VII. avstrijsko vojno posojilo!**I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po 92.—**

odštevši enomesečno obrestno bonifikacijo, torej po 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po 94.—

Prijava sprejema po originalnih pogojih

oficijelno subskribcijsko mesto **Kranjska deželna banka v Ljubljani.**